

Փիլիսոփայությունը և արդի մարտահրավերները: Մարդը
գոյաբանական ծուղակում

Գիտաժողովի ծրագիր

Օր առաջին - 20.11.2025

09:30-10:00 ԵՊՀ, Աբովյան 52 Ա
Մասնակիցների գրանցում

10:00-10:30 Գիտաժողովի բացման արարողություն

Հովհաննես Օ. Հովհաննիսյան - Գիտաժողովի կազմկոմիտեի նախագահ

Ողջույնի խոսքեր

Հովհաննես Վ. Հովհաննիսյան - Երևանի պետական համալսարանի ռեկտոր

Վահագն Խաչատուրյան - Հայաստանի Հանրապետության նախագահ (համաձայնությամբ)

Ալեքսան Բաղդասարյան - ԵՊՀ փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետի ղեկավար

Մարիա Բաղդասարյան - Փիլիսոփայական ընկերությունների միջազգային դաշնության փոխնախագահ

Հասմիկ Հովհաննիսյան - Հայոց փիլիսոփայական ակադեմիայի նախագահ

Լիագումար նիստ 10:30-12:00

10:30-11:05 Շրջադարձերը փիլիսոփայական գիտելիքի զարգացման համատեքստում

Ալեքսանդր Սարգսի Մանասյան

փ.գ.դ., պրոֆեսոր

ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոն, ՀՀ ԳԱԱ, ՀՓԱ նախագահության անդամ

11:05-11:40 Հուլյսը անորոշության ժամանակ

Մարիա Բաղդասարյան

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հասարակական կապերի էթիկայի կենտրոնի տնօրեն, Դուբլինի (Իռլանդիա), Օսլոյի (Նորվեգիա) համալսարանների պրոֆեսոր

11:40-12:00

Թատերական ներկայացում՝ «21-րդ դարի թվային քարանձավում»

12:00-12:40

Սուրճի ընդմիջում

12:40-15:10

1-ին սեկցիա

Սոցիալական փոխհարաբերության և բարոյագիտության հիմնահարցեր

Վարող՝ **Սիլվա Պետրոսյան**

12:40-13:05

Կյանքի իմաստի որոնման փոխհարաբերական վերլուծություն

Կարինա Օհանյան - փ.գ.դ., դոցենտ, Զաքիկ Օհանյան - փ.գ.դ., պրոֆեսոր, Սանկտ Պետերբուրգի Պ. Ֆ. Լեսգաֆտի անվան ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի և առողջության ազգային պետական համալսարան (ՌԴ)

13:05-13:30

Կենսաքաղաքականություն 2.0. Հոլոքոստի աղավաղումն ու ժխտումը Ռումինիայի թվային միջավայրում. ուղղիչ արդարադատության և Facebook-ի վիրուսային չեղարկման մշակույթի թվային ժառանգության ուսումնասիրություն
Օանա Սերբան

փոխհարաբերության դոկտոր, պրոֆեսոր

Բուխարեստի համալսարանի փոխհարաբերության ֆակուլտետ (Ռումինիա):

Փոխհարաբերական գաղափարների պատմության և տարածման հետազոտական կենտրոնի (CCIIIF) տնօրեն

13:30-13:55

Կայուն զարգացման մարտահրավերները և Հայաստանի դիրքորոշումը

Հայկ Սարգսյան - տ.գ.դ., պրոֆեսոր, Նարինե Քոչինյան - տ.գ.թ., դոցենտ, Սոնա Սարգսյան - տ.գ.թ., դոցենտ, ԵՊՀ տնտեսագիտության և կառավարման ֆակուլտետ

13:55-14:20

Կարելի՞ է արդյոք իրավունքները հանգեցնել պատճառներին

Լորենց Քեհլեր

փոխհարաբերության դոկտոր, պրոֆեսոր Բրեմենի համալսարանի իրավագիտության ֆակուլտետ (Գերմանիա)

14:20-14:45

Գրիգոր Նարեկացու քրիստոնեական հումանիզմը

Սեյրան Չաքարյան

փ.գ.դ., պրոֆեսոր

ԵՊՀ փոխհարաբերության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոնի վարիչ

14:45-15:10

Արդիականության ինքնագիտակցումը Երվանդ Ֆրանգյանի պատմափիլիսոփայության մեջ

Սիլվա Պետրոսյան

փ.գ.թ., դոցենտ

ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոն

12:40-15:10

2-րդ սեկցիա

Գիտության փիլիսոփայության, տրամաբանության և փաստարկման հիմնահարցեր

Վարող՝ **Նելլի Ալավերդյան**

12:40-13:05

Դեոնտիկ մոդալությունների փոխադարձ որոշվածությունը նորմատիվ բաց համակարգերում

Վիտալի Օգլեզնև

փ.գ.դ., պրոֆեսոր

Մաքսուտ Նարիկբաև համալսարան (Ղազախստան, Աստանա)

13:05-13:30

Արիեստական բանականություն. գլխապտույտ հաջողությունից:

Օլեգ Գաբրիելյան - փ.գ.դ., պրոֆեսոր, Վ. Ի. Վերնադսկու անվան Ղրիմի դաշնային համալսարան, Իբրահիմ Սուլեյմենով - ք.գ.դ., պրոֆեսոր, Ղազախստանի Հանրապետության Ազգային ճարտարագիտական ակադեմիա

13:30-13:55

Սեմիոտիկայի երևանյան դպրոց. հարցի ձևակերպումը

Գրիգորի Բելկինդ

Սերգեյ և Եվգենի Տրուբեցկոյ եղբայրների անվան կրթական հիմնադրամի նախագահ (Մոսկվա, ՌԴ)

13:55-14:20

Թվային անմահությունը և վշտի վերապրումը արիեստական բանականության դարաշրջանում

Նելլի Հարոյան

հ.գ.թ., դոցենտ

ԵՊՀ սոցիալական և կլինիկական հոգեբանության ամբիոն

14:20-14:45

Ոչ դասական տրամաբանությունը և նեոհեռոտորիկան

Հովհաննես Հովհաննիսյան

փ.գ.թ., դոցենտ

ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոն, Հայոց փիլիսոփայական ակադեմիա

14:45-15:10

Արիեստական ինտելեկտը կրթության համատեքստում. գոյաբանական հիմնախնդիրներ և արժեքային մարտահրավերներ

Նելլի Ալավերդյան

փ.գ.թ., դոցենտ

ԵՊՀ փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետ, գրասենյակի ղեկավար

12:40-15:10

3-րդ բաժանմունք

Երիտասարդ հետազոտողներ

Վարող՝ **Հայարփի Սահակյան**

12:40-13:05

Գոյության ծուղակի հաղթահարում. Ֆուկոյի «Ես»-ի տեխնոլոգիաները արհեստական բանականության դարաշրջանում

Հայարփի Սահակյան

ասպիրանտ

Երևանի Մ. Հերացու անվան պետական բժշկական համալսարանի սոցիալական գիտությունների ամբիոն

13:05-13:30

Կանացի կերպարի բարոյափիլիսոփայական վերափոխումները պատմության մեջ Սաբինա Դավթյան

մագիստրանտ

ՀՊՄՀ կենսաբանության, քիմիայի և աշխարհագրության ֆակուլտետի աշխարհագրության բաժին

13:30-13:55

Արհեստական ինտելեկտի էթիկական և արժեքաբանական մարտահրավերները 21-րդ դարում

Հայկանուշ Վարդանյան

ասիստենտ

ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոն

13:55-14:20

Արհեստական ինտելեկտի գործիքների կիրառումը ՉԼՄ-ներում Աննա Մկրտչյան

դասախոս

ԵՊՀ սոցիալական փիլիսոփայության, բարոյագիտության և գեղագիտության ամբիոն

14:20-14:45

Առաճային խոսույթի լեզվափիլիսոփայությունը. ճանաչողական ու գործաբանական մեկնակետ

Նարե Ծալունց

ասպիրանտ

ԵՊՀ եվրոպական լեզուների և հաղորդակցության ֆակուլտետ

15:30-16:10

Մշակութային ծրագիր

Օր երկրորդ - 21.11.2025

09:30-10:00	Մասնակիցների գրանցում
10:00-10:25	1-ին բաժանմունք Սոցիալական փիլիսոփայության և բարոյագիտության հիմնահարցեր Վարդը՝ Դավիթ Մոսիսյան
10:00-10:25	Ժխտողականությունը և դրա հետևանքները. ազգային պատմությունների իմացաբանական անարդարությունը Արմեն Մարտության փիլիսոփայության դոկտոր Հարավային Կոնեկտիկուտի պետական համալսարանի (ԱՄՆ) պրոֆեսոր, «Մետափիլիսոփայություն» ամսագրի գլխավոր խմբագիր
10:25-10:50	Պատմականացման սահմանները. տրավմա և հիշողություն Դավիթ Մոսիսյան փ.գ.թ., դոցենտ ԵՊՀ պատմության փիլիսոփայության և տեսության լաբորատորիայի ղեկավար
10:50-11:15	Վերաիմաստավորելով կայսերական համատեքստը. օսմանյան-հայկական փիլիսոփայությունը և օսմանյան արդիականության ընդհանուր հիմքերը Արեթ Կարադեմիր փ.գ.դ., պրոֆեսոր Մերձավոր Արևելքի տեխնիկական համալսարանի փիլիսոփայության ֆակուլտետ (Անկարա, Թուրքիա)
11:15-11:40	Մայքլ Մուրի մետաֆիզիկական ռեալիզմը իրավունքի և քաղաքականության ժամանակակից փիլիսոփայության մեջ Անտոն Դիդկին Փիլիսոփայության դոկտոր, դոցենտ Մաքսուր Նարիկբանի անվան համալսարան (Ղազախստանի Հանրապետություն, Աստանա), «Իրավունք և պետություն» ամսագրի գլխավոր խմբագիր
11:40-12:05	Արհեստական ինտելեկտի դարաշրջան. սուբյեկտայնությունը՝ որպես պատասխանատու մարդու գրավական Կարինե Յարայան փ.գ.թ., դոցենտ ԵՊՀ սոց. փիլիսոփայության, բարոյագիտության և գեղագիտության ամբիոն
12:05-12:30	Փիլիսոփայական գիտելիքը բարձրագույն կրթության համակարգում Ալեքսան Բաղդասարյան

փ.գ.թ., դոցենտ

ԵՊՀ փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետի դեկան

10:00-12:30

2-րդ բաժանմունք

Գիտության փիլիսոփայության, տրամաբանության և փաստարկման հիմնահարցեր

Վարող՝ **Հասմիկ Հովհաննիսյան**

10:00-10:25

Ժողովրդավարության իմացաբանական պահանջները քաղաքացիներից. առաքինի և արատավոր ինքնավստահության հարցեր

Արշակ Բալայան

փ.գ.թ., դոցենտ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան

10:25-10:50

Քննադատական մտածողությունը՝ որպես թվային փոխանցումների դարաշրջանում իմացության, առաջընթացի և որոշումների կայացման բազմակողմանի հիմք
Հասմիկ Հովհաննիսյան - փ.գ.դ., պրոֆեսոր, ՀՊՄՀ ակադ. Գ. Բուստյանի անվ. փիլիսոփայության և տրամաբանության ամբիոնի վարիչ, Ռոբերտ Ջիջյան - փ.գ.դ., պրոֆեսոր, ՀՊՄՀ ակադ. Գ. Բուստյանի անվ. փիլիսոփայության և տրամաբանության ամբիոն, Հայոց փիլիսոփայական ակադեմիա

10:50-11:15

Երկխոսության հետերոլոգիական ներուժը

Եկատերինա Ժուկ

փ.գ.թ., դոցենտ

Բելառուսի գիտությունների ազգային ակադեմիա, Փիլիսոփայության ինստիտուտ

11:15-11:40

Հետազոտության նոր ուղղություն՝ մարդու սիներգետիկ փիլիսոփայություն (առցանց)
Քաջիկ Օհանյան - փ.գ.դ., պրոֆեսոր, Կարինա Օհանյան - փ.գ.դ., դոցենտ, Սանկտ Պետերբուրգի Պ. Ֆ. Լեսգաֆտի անվան ֆիզիկական կուլտուրայի, սպորտի և առողջության ազգային պետական համալսարան (ՌԴ)

11:40-12:05

Գրիգոր Նարեկացու «Մատյանը» հերմենևտիկական հոլովություն

Սերյոժա Մանուկյան

փ.գ.թ., դոցենտ

ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոն

12:05-12:30

«Թվային քոչվորը»՝ որպես հետարդիականության մարդաբանական նոր կերպար
Օվսաննա Նահապետյան

ասիստենտ

ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոն

12:30-12:50

Առօրյա սովորույթների դերը մշակույթի քրոնոտոպի ձևավորման գործում
Իննա Նալիվայկո

փ.գ.թ., դոցենտ
Բելառուսի գիտությունների ազգային ակադեմիա, Փիլիսոփայության ինստիտուտ

10:00-12:30	3-րդ բաժանմունք Երիտասարդ հետազոտողներ Վարող՝ Դավիթ Աքեյան
10:00-10:25	Փիլիսոփայության՝ որպես գիտության գաղափարը Էդ. Հուսեռլի փիլիսոփայության մեջ Մանե Թաթուլյան ասպիրանտ Բարսեղյանի ինքնավար համալսարան (Իսպանիա)
10:25-10:50	Ֆալիբիլիզմը արտաիմացաբանական խնդրակարգում. կրթական ոլորտի օրինակով Դավիթ Աքեյան ասպիրանտ ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոն
10:50-11:15	Ֆուկոն և Հարավային Կովկասը Քրիստինե Բաղդասարյան ասպիրանտ Բեռլինի ազատ համալսարան, Օսմանագիտության և թուրքագիտության ինստիտուտ (Գերմանիա)
11:15-11:40	Քարե գործիքներից մինչև մեքենայական ինտելլեկտ. տեխնոլոգիական զարգացման Էթիկան Մարիամ Դավթյան ասպիրանտ ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության, տեսության և տրամաբանության ամբիոն
11:40-12:05	Առաջին հայկական մասոնական օթյակները XVIIIդ. II կես-XIXդ. սկիզբ Վաղինակ Յորդանյան մագիստրոս ԵՊՀ փիլիսոփայության և հոգեբանության ֆակուլտետ
12:30-13:20	Սուրճի ընդմիջում
13:20-13:50	Լիագումար Նիստ Գիտաժողովի արդյունքների ամփոփում, մասնակցության վկայագրերի հանձնում

14:00-18:00

Այցելություն Մատենադարան.Էքսկուրսիա

Օր երրորդ - 22.11.2025

13:00-14:00

Բաց դասախոսություն

Բանախոս՝ փ.գ.դ., պրոֆեսոր **Վիտալի Օգլեզնև**, Բրեմենի համալսարանի
իրավագիտության ֆակուլտետ (Գերմանիա), Մաքսուտ Նարիկբաևի անվան
համալսարան (Ղազախստան, Աստանա)

Թեմա՝ «Իրավունքի լեզվի պերֆորմատիվ բնույթը և իրավական իրականության
կառուցարկումը»

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0025, Ալեք Մանուկյան 1

(+37460) 710000

info@ysu.am